

ОТКАЗИВАЊЕ УГОВОРА О РАДУ ЗБОГ ЗАСНИВАЊА РАДНОГ ОДНОСА НА ОСНОВУ ФАЛСИФИКОВАНЕ ДИПЛОМЕ

Запосленом који је радни однос засновао на основу фалсификоване дипломе може се отказати уговор о раду независно од питања његове кривичне одговорности. Он је таквим понашањем прекршио одредбе члана 15. тачка 3) Закона о раду (обавезу да обавести послодавца о битним околностима које утичу или би могле да утичу на обављање послова утврђених уговором о раду) и члана 26. став 1. истог закона (обавезу да приликом заснивања радног односа послодавцу достави исправе и друге доказе о испуњености услова за рад на пословима за које заснива радни однос). У таквој ситуацији, запосленом се радни однос отказује на основу члана 179. став 3. тачка б) Закона о раду (давање нетачних података који су били одлучујући за заснивање радног односа).

Из образложења:

Према списима предмета, пресудом Основног суда у С., ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев, а ставом другом изреке поништено је решење којим је тужени тужиоцу отказао уговор о раду и тужени је обавезан да тужиоца врати на одговарајуће радно место.

Пресудом Апелационог суда у Н.С. ставом првим изреке усвојена је жалба тужбеног и преиначена првостепена пресуда у побијаном усвајајућем делу тако што је одбијен захтев тужиоца да се као незаконито поништи решење туженог којим је тужиоцу отказан уговор о раду и да се тужени обавезе да тужиоца врати на одговарајуће радно место.

Тужилац је против правноснажне пресуде изјавио ревизију.

По оцени Врховног касационог суда, ревизија је неоснована.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је код тужиоца био запослен на одређено време на радном месту пословође. Правилником о систематизацији послова и задатака код туженог прописано је да је за ово радно место потребна завршена шумарска школа, односно средња стручна спрема IV степена стручности. Приликом заснивања радног односа код туженог, тужилац је као доказ приложио диплому о положеном матурском испиту Прехрамбено-шумарске и хемијске школе у С.М. од 22. јануара 2001. године. Та школа је дописом од 4. априла 2012. године обавестила туженог да диплома која гласи на име тужиоца није издата од стране те школе. Дана 21. јуна 2012. године тужени је издао упозорење о постојању отказних разлога, у коме је наведено да је тужилац неутврђеног дана 2001. године направио лажну диплому о стеченом средњем образовању за образовни профил „шумарски техничар“, иако је знао да исту као јавну исправу није издала Прехрамбено-шумарска и хемијска школа у С.М. и предао је туженом приликом заснивања радног односа на неодређено време, чиме је учинио повреду радне обавезе из члана 179. тачка 4) Закона о раду и пропустио је да сходно члану 15. став 1. тачка 3) тог закона послодавца обавести о битним околностима које утичу на обављање послова утврђених уговором о раду. Тужилац се 28. јуна 2012. године писмено изјаснио на наводе из упозорења. Побијаним решењем туженог тужиоцу је отказан уговор о раду због тога што приликом закључивања уговора о раду није обавестио послодавца о околностима које су битне за обављање послова за које је засновао радни однос, у смислу члана 179. тач. 1-4) Закона о раду, у вези са чланом 15. став 1. тачка 2) тужиоцвог уговора о раду.

Чланом 15. тачка 3) Закона о раду („службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05 и 54/09) прописано је да је запослени дужан да обавести послодавца о битним околностима које утичу или би могле да утичу на обављање послова утврђених уговором о раду, а чланом 26. став 1. истог закона прописано је да је кандидат дужан да приликом заснивања радног односа послодавцу достави исправе и друге доказе о испуњености услова за рад на пословима за које заснива радни однос утврђених правилником.

Будући да тужилац приликом закључивања уговора о раду туженог није обавести о околностима које битно утичу на обављање послова за које заснива радни однос, односно да нема стручну спрему потребну за обављање послова за које је закључио уговор о раду, да је туженом приложио фалсификовану диплому средње стручне спреме и да је тужилац упозорен на постојање отказних разлога у смислу члана 180. Закона о раду, побијано решење којим му је отказан уговор о раду законито је и тужени није у обавези да тужиоца врати на рад.

Ревизијом се неосновано указује на то да је решење о отказу уговора о раду донето на другом основу од оног који је тужилац писмено упозорен. Међутим, чињенични основ у вези с повредом радне обавезе тужиоца исти је у упозорењу о отказним разлозима и побијаном решењу о отказу уговора о раду, па то што је у упозорењу наведено да се оно доноси по основу члана 179. тачка 4) Закона о раду не чини решење о отказу уговора о раду незаконитим, будући да су испуњени законски услови за отказ уговора о раду у смислу члана 179. тачка 2) тог закона. Стога се ревизијом неосновано истиче погрешна примена материјалног права. *(Пресуда Врховног касационог суда, Рев2 966/2014 од 26. новембра 2015)*